

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean
și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare săptămânal cu excepția lunilor Iulie—August.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

J. Aldea, Jer. Ciungan, Const. N. Buzatu, I. Dobre, A. Duvlea, P. Petringenar, A. Popa, Elena Dr. Stoianovici, I. Raica, T. Trifa, V. Zdrenghea

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și part. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Practica școlii active în România.

Iată un titlu pompos și pretențios, mai ales astăzi, când preocupări politice se îmbulzesc inexorabil în activitatea fiecăruia, căci fie care dintre noi crede de lipsă să-și spue cuvântul în treburile obștești. În astfel de împrejurări să vii să ceri referințe despre practica școlii active e o pretenție cam mare.

Lucrurile vor veni, însă, în ogașia lor și atunci tot chestiile profesionale vor bate la ușă și ne vor năpădi cerând deslegare.

Iubite cetitor, vino te rog, cu mine să reluăm firul școlii active, problema cea mai mare a învățământului. Nu să plutim în sfere senine, să nu se atingă de hainele noastre un fir de pulbere, ci să coborâm în sufletele copiilor, cari așteaptă învățătura, să cântărim împrejurările, să adâncim realitățile cu ochii în sfera idealului ce și-a propus să-l atingă școala activă.

Practica școlii active în România e aproape inexistentă. Adecă va fi ea practică, sporadică, ceace nu împiedecă să fie făcută cu elan și însuflețire.

Despre o activitate febrilă și generală nu se poate vorbi nici în țările din Occident, însă deacolo ne vin dări de seamă de activitatea propriu zisă, la noi se scriu cărți de îndrumare a practicei, ceace nu e totuna.

E locul aici să amintim despre munca prodigi-oasă a dlui I. Nisipianu, dela noi. De câțiva ani încoace însuflețește pedagogia română prin scrisul cald și neobosit pentru o școală activă. A început cu teoria școlii active și continuă fără întrerupere cu practica, însă a rămas la o practică teoretică, ca să întrebuintez o expresie, care ar părea că n'are senz. Dl Nisipeanu ne spune mereu cum trebuie să se lucreze în spiritul școlii active și ne spune prea puțin despre aceea ce a realizat D-sa. Micul laborator ce-l imbie școala de aplicație din Râmnicul Vâlcei ar putea fi un nucleu de raze luminoase spre câmpul școlii active. Dorim să vedem muncă îndeplinită, iar nu îndrumare la muncă.

La noi se publică multă literatură pedagogică, traduceri și lucrări originale, rar dai de un autor să scrie despre munca ce-a îndeplinit-o sau o îndeplinește însuși autorul, toate lucrările culminează întru a arăta ce au făcut alții.

Numai vorbim de o mare parte dintre profesorii de pedagogie dela școlile normale pentrucă nu se agită de problemele școlii active, se mulțumesc să fărâmițeze Didactica, Metodica în lecții zilnice. Atâta tot! Ceace e foarte puțin.

Sunt unii cari publică cărți didactice ori instrucțiuni pentru lucrul manual și pun pe covertă, cu emfază, *școala activă*. Aceștia păcătuiesc și iau numele în deșert.

Dacă Ferrière ori Decroly mi-ar cere informații despre punerea în practică școlii active la noi, le-aș prezenta raportul de mai sus.

Toma Cocișiu.

O merinde sufletească.

Mai săptămânile trecute, fiind prin Cluj, în scopul înscrierii fiului meu la universitate, am fost și pe la Decanatul facultății de litere.

Aici am avut o surprindere din cele mai plăcute, anume: m'am întâlnit cu sufletul dascălimii de dinainte de războiu cu Dl. profesor și decan al facultății de litere Onisifor Ghibu. Deși distanța între dascălul rural și profesorul universitar e destul de mare, totuși D-sa m'a primit ca, pe un vechiu prieten — dacă-i permisă această expresie.

Amintirile de dinainte de războiu — școala de pe atunci a fost obiectul nostru de discuție — ne-a făcut să stăm câteva clipe împreună. Am avut ocazia să admir de nou pe autorul cărții de atunci: „Der moderne Utraquismus” în care se făcea străinătății, cunoscută cu un aparat științific demn de un fiitor profesor universitar utopia bilincivismului în școala primară. De aci am ajuns la faptul, când constrâns de împrejurări a trebuit să țin o lecție practică din limba maghiară la adunarea secției județene.

D-sa m'a întrebat atunci:

— Dar sufletul e la loc?

— Da, i-am răspuns eu — dovadă și serbările ligii culturale la cari am fost trecând graniță în mod clandestin.

— Atunci e bine . . . .

Și ne-am înțeles din ochi, și ne-am despărțit c'o strângere de mână, care spunea foarte mult.

D-sa era arhitectul care plănuia, iar noi, dascălimea de pe atunci: zidarii cari îl înțelegeam destul de bine, și lucrăm după îndrumările sale la croirea marelui suflet românesc din Ardeal, care mai târziu a și fost accesibil pentru marele eveniment.

Amintiri frumoase dintr'un trecut sbuciumat! . . .

Dl. Profesor O. Ghibu e tot acel binevoitor al învățătorimii, care a fost și în trecut.

La despărțire mi-a dăruit următoarele cărți, drept merinde de drum:

1. Dela Basarabta rusească la Basarabia românească, în valoare de 200 Lei.

2. Universitatea din Cluj și institutele ei de educație, prețul 25 Lei.

3. Catolicismul unguresc în Transilvania și politica religioasă a statului român, prețul 80 Lei.

4. Cuvinte către tineretul intelectual basarabean.

5. O academie militantă a Basarabiei.
6. Cea dintâi statistică a învățământului din România. întregită, toate scrise de d-l prof. O. Ghibu, apoi.
7. Inceputurile, învățământului superior la Români, de N. Iorga.
8. Pagini din luptele Ardelenilor pentru unire, de O. Goga.
9. Șoselele Basarabiei și șoselele moderne de inginer Șt. R. Nicolae.
10. Polonezii din Basarabia de St. Kostrezewski.
11. Originea și dezvoltarea universității din Cernăuți de Dl. I. Nistor:

Și dacă mai sus ziceau că aceste cărți mi-au fost dăruite drept merinde de drum am exagerat lucrul, căci drumul ar trebui să ție cel puțin 2 săptămâni, ca să le poți ceti pe toate.

Această mică bibliotecă îmi va servi drept merinde sufletească pentru întreaga iarnă a anului 1928—29.

Iată o jertfă adusă de un profesor universitar unui umil dascăl dela sate.

Și acum de incheiere îmi exprim o dorință către, cei competenți: Mai dați-ne ocazia să-l mai vedem — ca și înainte de războiu — din când în când între noi, cu câte o conferință, căci e suflet din sufletul nostru:

V. Zdrenghea
inv.

Creați școalei active condițiile dezvoltării ei integrale.

V.

În școala activă, care se sprijine pe psihologia infantilă, după care funcțiunile sufletești ale copilului se manifestă simultan și nu derivă unele dintr'altele, sunt ireductibile, elementul principal în educațiune îl formează deprinderea: ideile se leagă de acte, cunoștința de acțiune. Drumul la deprindere este intuiția și sugestia. Toate deprinderile bune din mediul de viață al copiilor, se vor întui în așa fel, ca ele să-i influențeze cât mai puternic, deșteptându-le interesul către ele și determinându-le voința către acțiunile, ce isvoresc din acelea deprinderi.

De mare însemnătate sunt deprinderile la ordine și buna rânduială, cari sunt prima condiție a progresului unei societăți. Pentru a se da copiilor putința de a se putea valorifica bine ca membrii ai societății, din care mai târziu vor face parte, ei trebuie deprinși treptat-treptat, ași exercita drepturi și ași îndeplini datoriile nu numai din porunca altuia, ci mai mult din convingerea, că așa cere binele obstesc. Cătră acestea deprinderi,

copii se pot îndruma încă în școală, printr-o mică organizație socială a acesteia, făcând din ea un chip mic al unei societăți mari. În cadrele acestei societăți mici, se vor face încercări de deprindere a copiilor la o autogovernare.

Formele acestor deprinderi le dau *Comitetele copiilor*, cari pot varia dela școală la școală, după tipul ei, numărul copiilor, după gradul de pricepere al copiilor și după sex.

Se vor institui: comitetul de ordine, comitetul igienic, comitetul cultural, comitetul muzeului și comitetul atelierului, fiecare constând din trei membri, cari se vor schimba din săptămână în săptămână așa ca în fiecare săptămână se funcționeze tot noi comitete. Atribuțiunile lor sunt indicate în numele ce le poartă. Fiecare comitet își va alege zi de zi pe președintele, care este și raportorul său de zi, gata a raporta învățătorului, când aceste i'ar cere. Președintele comitetelor este ductorul, un copil din clasa cea mai mare și se schimbă de pe o zi pe alta, în ordinea șederii lor în bancă. El veghează ca societățile să-și facă datoria și la nevoie este raportorul general al lor. Astfel constituiți, copiii sunt atrași la strânsă colaborare în toate privințele.

Un exemplu: Dacă întrând în școală găesc fum, praf, aer stricat, ori murdării pe jos, cu un cuvânt nerânduială, cer raportul societății igienice. Aceasta prin raportul său, sau se condamnă, sau își justifică neputința, din lipsa de ordine, și atunci atrage la răspundere și comitetul de ordine, care nu ș a dat concursul cuvenit. Copiii leneși, cari nu-și fac lecțiile ajung sub supravegherea comitetului cultural, care va purta de grije. ca și aceia să-și facă datoria, să se deprindă la activitate, ceace iarăși numai într'o atmosferă de ordine și curată se poate efeptui.

Membrilor comitetelor de ordine, și celorlalte, li se va pune în vedere, că ei ca mambrii ai unor atari comitete, vor avea să serviască bune exemple nu numai în școală, dar și acasă la ei. Ar fi de datoria lor, ca ei să ne invite, pe rând, fiecare cel puțin în o Sâmbătă a anului, la casa lor: băeții pentru a vedea ordinea din curte și fetele, pentru a vedea rânduiala din casă. Vizitele acestea sunt de competența comitetelor de conducere, cari urmează la rând în fiecare Sâmbătă, dar comitetele prin mijlocirea membrilor din sinul lor, pot exopera dela părinții acelor membrii, concesiunea de'a li-se putea face vizita cu clasa întreagă. La an ar ajunge o singură vizită de felul acesta. O astfel de vizită se va descrie apoi de copii într'o compunere liberă. Raportorii de fiecare zi ai comitetelor, împreună cu ductorul președinte al societăților, vor mai observa apoi și conduita copiilor în afară de școală: purtările lor unii față de alții și față de cei mai în vârstă.

Comitetul muzeului va avea în grija sa Muzeul școlar. pe care îl va spori, iar cel. al Atelierului, va păstra ordinea și buna rânduială în Atelier.

Dar mulțimea ideilor eșite din frământarea școlael active, intrate în horă unele cu altele, pentru ași arăta cât mai evident valoarea lor, au copt în căldurea noianului de griji, ce purtăm pentru opera de satisfacere a necesităților noastre sociale, mai multe mijloace, cari ni se impun spre o cât mai înțeleaptă aplicare.

Intre acestea numărăm Cooperativele școlare, cu scopul bine definit, de a da germenului spiritului cooperativ al copilului puțința de o dezvoltare deplină, pentru a putea lua la rândul său lupta cu hidra egoismului mercantil, care numără astăzi în sânul neamului nostru atâtea victime ale lui, încât ne îngrozim, gândindu-ne la urmările, ce le poate avea. Și pentru a preveni agravarea acestui rău social, noi prevedem de pe acum, cumcă nu ne vor ajunge mijloacele, ce ne stau la îndemână, în luptele noastre cu cei mari; pentru aceea ne simțim datori, a începe această operație încă în școală, căci acest drum credem a fi cel mai ducător la scop.

(Va urma.)

Alexandru Duvlea
învățător.

Actualități pedagogice.

Va sosi negreșit o vreme, când metodologia va fi așa de înaintată, în cât să nu fie ramură de cunoștințe, care să nu poată fi înfățișate copiilor în mod viu și atrăgător.

S'o așteptăm și să o silim să vie cât mai curând.

Colector.

Partea oficială.

Toate ordinele și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizați.

Cătră școlael minoritare din județi.

No. 4174—1928.

Obiect: Formular pentru „Actul de angajament“.

Vă facem cunoscut, că pe viitor numai acele cereri de angajament vor fi luate în considerare cari pe lângă celelalte acte vor avea anexat și actul de angajament modelul de mai jos înțregit la toate întrebările.

Act de angajament.

Nr. ....

....., ca susținători angajează pe Dl .....
 ..... ca ..... la școala .....
 ..... susținut ..... de el (ea), obligându-se a-l

(o) retribui cu salariile și indemnizațiile legale.

Numele și pronumele angajatului .....

Religia .....

Cetățenia .....

Naționalitatea .....

Locul nașterii (comuna, județul, țara) .....

Data nașterii .....

Anii serviți în învățământ .....

Anii serviți la școala respectivă .....

No. și data autorizațiunii ultime .....

Dacă funcționează și în învățământul public la ce școală
 și cu ce titlu .....

Calificația (gradul pentru care e calificat, anul în care a
 dat examen de capacitate, comisia, localitatea, specia-
 litatea la care a dat examenul de capacitate).

Dacă nu are calificația, care e școala cea mai înaltă pe
 care a terminat-o .....

Calitatea în care este angajat .....

Retribuțiunea cu care e angajat .....

Angajatul consimțând la condițiunile de mai sus, se obligă
 de a satisface pe deplin toate cerințele și dispozițiunile legale,
 în special de a preda obiectele ..... în ..... ore
 pe săptămână.

Drept care semnăm angajamentul de mai sus,

Susținătorul școlii:

Semnătura angajaților,

No. 4294—1928.

**Obiect: Învățătorii români dela școlile minoritare nu pot fi
 obligați să muncească în serbătorile lor.**

Vă facem cunoscut că în temeiul ordinului No. 135053—1928
 al Ministerului Instrucțiunii publice învățătorii de religie ortodoxă
 și greco-catolică angajați la școlile minoritare nu pot fi obligați
 să țină cursuri în zilele de serbători oficiale și bisericești orto-
 doxe sau greco-catolice.

4295—1928.

Obiect: *Se recomandă povestirile „Picolo“ de Constanța Hodoș.*

Recomandăm școlilor noastre povestirile pentru copii „Picolo“ de Dna Constanța Hodoș, domiciliată în București, strada Frumoasă No. 35. fiind o lectură instructivă și distractivă pentru elevii acestor școli. Comenzile se fac direct dela autoare.

No. 4003—1928.

Obiect: *Se recomandă manualul**„Lecturi științifice“ de Gh. Hazu.*

Di Gh. Hazu Inspector Genral al învățământului industrial a alcătuit un manual de „Lecturi științifice“ care a fost aprobat de Ministerul de Instrucție, fiind întocmit în conformitate cu programa clasei a VII a școlăii primare.

Aducându-vă la cunoștință cele de mai sus, Vă rugăm să-o recomandați elevilor clasei VII primare pentru cercetare, fără însă să fie impusă nimănui.

No. 4289—1928.

Obiect: *Ediția oficială a „Imnului Regal“.*

Intemeiați pe ordinul Minister No. 135.501—1928. Vă facem cunoscut, că Ministerul a declarat ca ediție oficială „Imnului Regal“ pe 2 și 3 voci egale, 4 voci mixte și 4 voci bărbătești revăzută și aranjată de către o comisiune specială instituită și imprimată de către „Cultura națională“. Ministerul interzice, cu desăvârșire executarea altor variante decât aceea oficială aprobată

Revizor școlar, M. Sasu.

Ș T I R I.

* *In 20. l. c. am expediat tuturor chitanțele de salar.*

* *Suntem către finea anului și multe comitete școlare nici până acuma nu și-au achitat akonamentul la revistă. In consecință rugăm pe domnii învățători-secretari ai comitetelor respective să stăruiască din toată puterea, ca să ni-se trimită sumele cuvenite.*

* *Aducem la cunoștință tuturor membrilor vechi și aderenților noui ai asociației de înmormântare, că în luna aceasta vom încasa câte 100 lei, sub titlul cotă de înmormântare pentru regretatul membru Nichifor Borza. Incasarea acestei cote se va face de către percepții, cu ocazia ridicării salarelor. Rugăm pe ceice n'au aderat, să ne trimită direct suma de 100 lei și îi vom introduce în șirul membrilor. Acum e timpul să arătăm tuturor cât suntem de solidari, când e vorbă de ajutorarea unei răduve și alor patru orfani minori de învățător. Credem că toți vor răspunde apelului nostru.*